
Fra: Arnodd Håpnes /Naturvernforbundet <ah@naturvernforbundet.no>
Sendt: 1. september 2022 21:29
Til: Postmottak NFD
Emne: Stortingsmelding om dyrevelferd
Vedlegg: 210326 Naturvernforbundet Brev om leppefiskfisket 2021.pdf

Finn vedlagte innspill fra Naturvernforbundet til departementets arbeid med ny dyrevelferdsmelding.

Enorme dyrehelseutfordringer i oppdrettsnæringa.

Oppdrettsnæringen har bidratt sterkt til at den ikoniske villaksen, som er ansvarsart for Norge, nå er på rødlisten. Villaksen vil bli værende på rødlisten lenge om ikke oppdrettsnæringen endres. Hvordan det går med sjøørreten er uvisst, men det er også betydelig nedgang av sjøørret mange steder langs kysten og lus fra oppdrettsnæringa er definert som den største trusselen mot arten (Vitenskapelig råd for ville laksefisk).

«Flere laks enn noen gang døde en for tidlig død i norsk oppdrett i 2021», oppsummerer Veterinærinstituttet (VI) i «Fiskehelse rapporten 2021».

54 millioner oppdrettsfisk døde en unaturlig død i merdene i 2021. Det tilsvarer 237 fisker hvert minutt! Fra settefiskanlegg til slakteferdig fisk dør nesten 130 millioner dyr. «Det går på fiskehelsa løs» sier VI.

Mye av dødeligheten i oppdrett skyldes luseproblemer og håndtering av disse. Næringa er langt unna å være bærekraftig, og dødelighet av oppdrettslaks er enrom og fullstendig uforsvarlig fra et dyrevelferds perspektiv.

Men de enorme luseproblemene dreper også massivt med vill laks og sjøørret.

Naturvernforbundet mener dødelighet og svekket dyrevelferd for villfisk også må inngå som en helt sentral del av arbeidet med Stortingsmeldingen. Det trengs ambisiøse tiltak både ifht villfisk og tamfisk for å betydelig redusere luseproblemet som et alt for stort dyrevelferdsproblem.

I tillegg er det alvorlige utfordringer knyttet til bruk av rensfisk. Mer enn 40 millioner rensfisk dør i merdene hvert år. Rognkjeks og ulike leppefisker settes ut i merdene for å spise lakselus. De fleste dør i løpet av en produksjonssyklus, noe som er uakseptabelt. Rensfiskene bergnebb og berggylte kan i naturlige miljøer bli 25 år, mens grønnngylte og gressgylte kan leve opp mot 10 år i det fri. Dette er et omfattende dyrevelferds- og dyreetisk problem, der oppdrettsnæringens bruk-og-kast-mentalitet tillates og fører til kort levetid døden for millionvis av fisk. Denne problemstillingen må diskuteres og krav til endret praksis må konkretiseres i meldingen.

Fangst av leppefisk har økologiske konsekvenser. De er mat for kysttorsk, andre fiskearter, sel, oter og sjøfugl. Når leppefisk fanges i store mengder kan det endre økosystemet og det kan påføre ville arter uakseptable problemer av dyrevelferdsmessig karakter. I tillegg flyttes de over genetiske grenser. Rensfisk fanget på Sørlandet kan rømme fra oppdrett på Trøndelagskysten og påvirker de lokale bestandene genetisk. Økologiske konsekvenser av leppefisk-fangst er ikke blitt godt undersøkt. I 2019 advarte Havforskningsinstituttet «at det må forventes uønskede effekter som følge av selve fisket etter leppefisk». Det er uforsvarlig og trolig i strid med naturmangfoldloven at fangst av leppefisk får fortsette som i dag.

All bruk av rensefisk i oppdrettsnæringen må vurderes både med hensyn til arter og individer som brukes og til de økosystemkonsekvenser med påfølgende problemer som dette medfører.

Naturvernforbundets innspill er ikke utfyllende og vi ønsker også å bidra i det videre arbeidet med meldingen.

Vi ber derfor om at vi informeres og involveres i det videre arbeidet for å bidra på en best mulig måte til dette viktige arbeidet.

Vi minner også om at vi allerede i brev av 26.03. 2021 (vedlagt) tok opp en rekke spørsmål og problemstillinger knyttet til problemer knyttet til rensefisk. Dette brevet har vi for øvrig, oppsiktsvekkende nok, aldri fått svar på fra NFD.

Vi ber både om at spørsmålene i brevet besvares og at problemstillingene i brevet samt dette innspillet tas på alvor og blir en del av Stortingsmeldingen om dyrevelferd.

Mvh

Arnodd Håpnes

Fagleder naturmangfold

Naturvernforbundet

91192234